

Svar på Antero Eerolas och 14 andra ledamöters motion om nya anvisningar för ansvarsfulla upphandlingar i Vanda

VD/7095/00.02.00.03/2020

EV/TE/K-ML/RV/LS/KW

Antero Eerola och 14 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Helsingin Sanomat rapporterade i juli om långvariga och allvarliga missförhållanden vid flera företag inom städbranschen i Finland. I medierna berättades om grova överträdelser i arbetsförhållandena, vilka kan sägas trampa på arbetstagarnas människovärde. Också huvudstadsregionens kommuner Helsingfors, Esbo och Vanda hade köpt tjänster av dessa företag, även fast städerna hade – eller borde ha – känt till deras problem.

Det handlar ändå inte enbart om enstaka företag. Även om just städbranschen lyftes fram i medierna handlar det om ett mer utbrett samhällsproblem. Då kommunerna förfogar över allt mindre pengar ökar frestelsen att välja en extern serviceproducent i praktiken endast på grundval av priset. Detta lockar å sin sida företag att lämna anbud vars priser man lyckats sänka med etiskt ohållbara medel.

Detta är fel, inte bara ur arbetstagarnas men också hederliga företagens perspektiv. Hederliga företagare som uppfyller sina förpliktelser kan inte prismässigt konkurrera med sådana företag som drar ner på kostnaderna genom att åsidosätta dessa förpliktelser.

Staden har ett stort ansvar i egenskap av köpare. Staden ska därför i sina upphandlingar kräva av serviceproducenterna att de i sin verksamhet strikt uppfyller samhällliga, sociala och ekologiska förpliktelser samt förpliktelser i anslutning till skatter och arbetstagarnas arbetsförhållanden. På basis av ovanstående och med hänvisning till kapitel 22 punkt 1 i Vanda stads förvaltningsstadga lämnar vi, undertecknade ledamöter, in en fullmäktigemotion med följande innehåll:

* Stadens ledning lämnar för kännedom till stadsfullmäktige en utredning om hur staden i sina externa upphandlingar uppfyller samhällliga, sociala och ekologiska kriterier samt kriterier förknippade med bolagens skattebetalning och arbetstagarnas arbetsförhållanden.

* Utifrån utredningen sammanställer staden nya riktlinjer för ansvarsfulla upphandlingar.

Stadsfullmäktige 24.8.2020 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning föreslår följande som sitt svar:

Vanda stad utför ansvarsfullhetsarbete på många olika nivåer. Ansvarsfullheten i anslutning till upphandlingar har bland annat behandlats i vägkartan för strategiska upphandlingar och i de upphandlingsanvisningar som uppdaterades 14.12.2020. Dessa är anvisningar och riktlinjer för

framskridandet på en allmän nivå. På en mer konkret och detaljerad nivå beaktas ansvarsfullheten separat för varje enskild upphandling.

Som bilaga medföljer en utredning som presenterar alla dokument, i vilka anvisningar getts om beaktandet av frågor som anknyter till ansvarsfullheten vid upphandlingar. I utredningen ges också en konkret beskrivning av en verksamhetsmodell för ansvarsfullhet vid upphandlingar i Vanda. Utöver detta har Finlands nationella strategiarbete i fråga om offentliga upphandlingar beskrivits, särskilt för det sociala ansvarets del, där Vandas upphandlingar är aktivt med. Slutligen presenteras de nätverk, via vilka upphandlingsväsendet hela tiden utvecklas.

Eftersom beaktandet och behandlingen av ansvarsfullheten vid upphandlingar redan getts tillräckliga anvisningar, behöver det inte utarbetas några nya separata verksamhetsanvisningar för ansvarsfulla upphandlingar. Vi arbetar också hela tiden för att utveckla ansvarsfullheten vid upphandlingar. Nya anvisningar av allmän karaktär skulle överlappa upphandlingsanvisningarna och vägkartan för strategiska upphandlingar. Om man vill att anvisningarna ska vara detaljerade och passa för olika typer av upphandlingar, är innehållet i praktiken av samma slag som bedömningsgruppens existerande verksamhet, verktyg samt underlag för avtal och anbudsbegäranden. Det viktigaste är att hela tiden lyfta fram olika ansvarsfullhetsperspektiv vid beredningen av upphandlingar, anbudsbegäranden och totalekonomiska bedömningar.

I stadens nya strategi för fullmäktigeperioden och kan skrivas in mål för ansvarsfulla upphandlingar och utformas mätare för dessa. Dessa mål skulle styra konkreta upphandlingar i enlighet med stadens vilja.

Stadsstyrelsen 8.3.2021 § 18

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Antero Eerola och de 14 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.4.2021 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga

- Antero Eerolas och 14 andra ledamöters motion om nya anvisningar för ansvarsfulla upphandlingar i Vanda
- Utredning om beaktandet av ansvarsfullhet vid upphandlingar

Vanda

Närmare information:

Tiina Ekholm, upphandlingsdirektör, tfn 050 3813852, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Eveliina Varis, konsult i ansvarsfull upphandling, tfn 043 8255458, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)